

T Ü R M O B

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

TÜRMOB	
TÜRKİYE CUMHURİYETİ MERKEZ BANKASI-ANKARA	
Tarih : 24.03.2023	Sayı : 3409
Konusu: GENEL İDARE MÜDÜRLÜĞÜ	
e-Brlik Giden	Giden Evrak Bilgisi Ek :Yok

Sayı : 2023/
Konu : Tüzel Kişilerin Döviz
Pozisyon Raporlaması Hk.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI Veri Yönetişimi ve İstatistik Genel Müdürlüğü

20.03.2023 tarih ve E-TCMB.80372040-010.07.01-589 sayılı yazınız ile Bankalar tarafından, yurtiçinde faaliyet gösteren bankalardan nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi 5 Milyon TL ve üzerinde olan tüzel kişi müşterilerinin, yazınız ekinde belirtilen “**Özet Döviz Pozisyon Raporu**”nu aylık dönemler halinde ve izleyen ayın ilk 10 iş günü içinde Bankanız bilgi sistemlerine elektronik ortamda bildirilmesinin sağlanması ve bildirimlerin tüzel kişiler tarafından süresinde yapıp yapılmadığının da takip edilmesi talep edilmiştir.

İlgili bankalar tarafından söz konusu yazıların tüzel kişi müşterilerine iletilmesini müteakip Birliğimize bağlı Odalardan ve bu Odalara üye meslek mensuplarından, istenilen bilgilerin takip eden ayın ilk on günü içerisinde gerçekleştirilmesinin mümkün olmadığına ilişkin çok sayıda talep ve öneri başvurusunda bulunulmuştur.

Meslek mensuplarımızca iletilen görüşlerin temelinde; **fiili imkansızlıklar nedeniyle** (Bankanızca talep edilen verilerin belirtilen sürelerde oluşturulmasının, muhasebe süreçleri ve mevzuattaki düzenlemeler nedeniyle) söz konusu verilerin, muhasebe işlem süreçleri ile vergi mevzuatı ve ticaret hukuku düzenlemeleri çerçevesinde belirtilen sürelerde oluşturulamayacağı yönündedir.

Konuya ilişkin Bankanızca hazırlanan sık sorulan sorular dokümanında her ne kadar istenilen veriler için ayrıca mizan istenmediği ve belirli bilanço kalemlerine ilişkin bilgi istendiğine ilişkin açıklamada bulunulmuşsa da; Özet Döviz Pozisyon Raporu’nda istenilen veriler bir işletmenin ticari ve mali bilançosunun oluşturulması ile ortaya çıkan ve mizanının hazırlanmasını gerektiren verilerdir. Gerek vergi mevzuatı gerekse ticaret hukuku düzenlemeleri çerçevesinde gerçekleştirilen raporlamalar çok daha geniş zaman dilimleri dikkate alınarak düzenlenmiştir.

Zira, muhasebe işlem süreçleri göz önünde bulundurulduğunda, bir aylık döneme ilişkin gelir, gider, maliyet, ödeme, tahsilat, kredi işlemleri vb. muhasebesel bilgileri oluşturan belgeler en erken izleyen ayın ilk 10 günü içinde muhasebe meslek mensuplarımıza iletilmekte, bu iletilen belgelerdeki veriler meslek mensuplarımızca muhasebe programlarına veri girişi için yoğun emek verilmekte, bilgilerin doğruluğu için karşılıklı iç ve dış mutabakat işlemleri yapılmakta, banka hesap ekstreleri ile muhasebe kayıtları doğrulama ve kontrol işlemlerine tabi tutulmakta ve akabinde muhasebe programındaki veriler yasal defterlere aktarılmaktadır. Kayıt işlemlerini devamlı olarak muhasebe fişleri, primanota ve bordro gibi yetkili amirlerin imza ve parafını taşıyan vesikalara dayanarak yürüten müesseselerde muamelelerin defterlere kayıt

işlemleri 45 günü bulabilmektedir. Bu kayıtlardan hareketle geçici ve genel mizanlar oluşturulmakta, dönem sonu ve değerlendirme işlemleri gerçekleştirilmekte ve dönemsel gelir tabloları ile mali durum raporları (bilançoları) en son aşamada oluşturulabilmektedir.

Mevcut düzenlemelere göre 3'er aylık dönemler halinde verilmekte olan Geçici Vergi Beyanlarında dahi Bilanço Verileri istenmemekte, sadece gelir tablosu verileri mali idareye, beyanname ekinde iletilmektedir. **Bilanço verileri ise yıl sonu tüm kapanış ve değerlendirme kayıtları, kontrol ve denetimleri tamamlandıktan sonra ortaya çıkmaktadır.**

Yukarıda belirtilen tüm bu muhasebe süreçleri ve mali ve ticari mevzuat hükümleri de birlikte değerlendirildiğinde, Bankanız bilgi sistemlerine izleyen ayın ilk 10 iş günü içinde aktarılması talep edilen Özet Döviz Pozisyon Raporu verilerinin, işletmelerin muhasebe sistemlerinde fiilen oluşmaması, henüz muhasebeleştirme süreçleri devam etmekte olması ve ayrıca bilanço verilerinin de bu nedenlerle belirtilen sürede oluşmamasından dolayı, meslek mensuplarımız açısından elektronik ortamda Bankanız bilgi sistemlerine iletilmesinin fiilen mümkün olamayacağı bu nedenle getirilen söz konusu yükümlülüğün kaldırılması ya da yıl sonu bilançolardaki verilerin oluşmasını müteakip bu verilerin makul bir süre içinde Bankanız bilgi sistemlerine iletilmesini sağlayacak şekilde mevcut düzenlemenin güncellenmesi talebimizi,

Bilgi ve değerlendirmelerinize arz ederim.

Emre KARTALOĞLU
Genel Başkan

İDARE MERKEZİ

Cevaplarda şu işaretlerin tekrarını dileriz :

20 Mart 2023

E-TCMB.80372040-010.07.01-589

Konu: Tüzel Kişilerin Döviz Pozisyon Raporlaması
Hk.

KEP

DAĞITIM YERLERİNE
merkezbankasi@hs02.kep.tr

Sayın Genel Müdür,

1211 Sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 43'üncü maddesinde Bankamız kendisine verilen görevleri yerine getirebilmek amacıyla Türkiye'de faaliyette bulunan bütün bankalardan her türlü bilgi ve belgeyi, belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde istemeye ve ayrıca 44'üncü maddesinde de özellikle gerçek ve tüzel kişilerin döviz pozisyonunu etkileyen işlemlerini izlemek amacıyla belirleyeceği gerçek ve tüzel kişilerden her türlü bilgi ve belgeyi istemeye yetkili kılınmıştır.

Söz konusu hükümler çerçevesinde, **yurt içinde faaliyet gösteren bankalardan nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi 5 milyon TL ve üzerinde olan**, 5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan banka ve finansal kuruluşlar haricindeki tüzel kişi müşterilerinizin, ekte bir örneği yer alan döviz pozisyon raporunu **takip eden ayın ilk 10 iş günü içerisinde**, bu raporlama amacıyla oluşturulan <https://tcmbveri.gov.tr/> adresinde yer alan "Özet Döviz Pozisyon Raporu" linki üzerinden doldurarak Bankamıza bildirmeleri gerekmektedir.

İlk raporlama Mart 2023 dönemi için alınacak olup, Mart ayı sonu itibarıyla yukarıda belirtilen şartları taşıyan tüzel kişi müşterilerinizin raporlamalarını, 2023 Nisan ayının ilk 10 iş günü içerisinde raporlamaları gerekmektedir. Şartları taşıyan müşterilerinizin takip eden aylarda da stok kredi bakiyelerinin raporlama sınırının üzerinde olması durumunda, **raporlamalar aylık frekansta bildirilmeye devam edilecektir**. Bankanızca konunun gereği için müşterilerinize tebliğ edilmesi ve raporlamaların yapılp yapılmadığının takibine ilişkin sorumluluğun öncelikle risk ağırlığının en yüksek olduğu bankada bulunduğu hususunda bilginizi ve gereğini rica ederiz.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: VYH98-1XBA8-JPO0A-9HY20

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tcnb-ebys>

Hacı Bayram Mah. İstiklal Cad. No:10 PK:06050 Ulus Altındağ - ANKARA
Telefon No: (312) 507 50 00, Faks No: (312) 507 56 40
e-Posta: iletisimbilgi@tcmb.gov.tr, Genel Ağ: <http://www.tcmb.gov.tr>
Kep Adresi: merkezbankasi@hs02.kep.tr, Ticaret Sicil Numarası: 269, Swift: tcmbr2a

Bilgi İçin: Mustafa Metin
İzleme ve Erken Uyarı Müdürlüğü
Telefon No: 3125077020

zet Döviz Pozisyon Raporu hakkında sorulabilecek sorulara ilişkin doküman ekte yer almakta olup, ek sorularınız için kurumsalizleme@tcmb.gov.tr adresinden, (0312) 507 70 20 ve (0216) 773 72 44 nolu telefonlardan Bankamız ile iletişime geçilebilecektir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İdare Merkezi

YUSUF KENAN BAĞIR
GENEL MÜDÜR

BİRGL CEYLAN
GENEL MÜDÜR
YARDIMCISI

Ek: 1) Sıkça Sorulan Sorular

2) zet Döviz Pozisyon Formu

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: VYH98-1XBA8-JPO0A-9HY2O

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tcnb-ebys>

Hacı Bayram Mah. İstiklal Cad. No:10 PK:06050 Ulus Altındağ - ANKARA

Telefon No: (312) 507 50 00, Faks No: (312) 507 56 40

e-Posta: iletisimbilgi@tcmb.gov.tr, Genel Ađ: <http://www.tcmb.gov.tr>

Keş Adresi: merkezbankasi@hs02.kep.tr, Ticaret Sicil Numarası: 269, Swift: tcmbtr2a

Bilgi İçin: Mustafa Metin

İzleme ve Erken Uyarı Müdürlüğü

Telefon No: 3125077020

